

|                                                                                                                    |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Wstęp – literatura obecna . . . . .                                                                                | 5   |
| 1. Co to było?! Czyli z historii literatury najnowszej . . . . .                                                   | 11  |
| Wnuki Darwina. „Życie literackie” jako młodoliteracka<br>metafora zmienności po roku 1989 . . . . .                | 11  |
| Poważnie zagrożeni katastrofizmem. Krytyka dyskursów<br>katastroficznych w polskiej literaturze współczesnej . . . | 26  |
| Estetyka profanacji w najnowszej literaturze polskiej . . .                                                        | 42  |
| 2. Odchodzenie (od) postmodernizmu . . . . .                                                                       | 59  |
| Wszyscy byliśmy postmodernistami . . . . .                                                                         | 59  |
| Rozruchy miejskie. O obrazach miasta w polskiej prozie<br>współczesnej . . . . .                                   | 68  |
| Nowe formy obecności mitu w polskiej prozie . . . . .                                                              | 86  |
| Terrorysta, on patrzy ( <i>Bieguni</i> Olgi Tokarczuk) . . . . .                                                   | 105 |
| Ponowoczesność a wartości ruchowe<br>( <i>Ruchy</i> Sławomira Shutego) . . . . .                                   | 113 |
| 3. Znowu Polska, znowu polityka . . . . .                                                                          | 121 |
| Nowa nielegalność, nowa literackość drugiego obiegu<br>( <i>Cały czas</i> Janusza Andermana) . . . . .             | 121 |
| Powieść lozańska<br>( <i>Ostatni raport</i> Zbigniewa Kruszyńskiego) . . . . .                                     | 126 |
| Inteligent i demony przeszłości<br>( <i>Wszystkie języki świata</i> Zbigniewa Mentzla) . . . . .                   | 129 |
| Czytadło dla radykałów<br>( <i>Ciało obce</i> Rafała Ziemkiewicza) . . . . .                                       | 132 |
| Jakiej emigracji Polacy potrzebują<br>( <i>Marsz Polonia</i> Jerzego Pilcha) . . . . .                             | 135 |

|                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Bogatszy o zapomnienie<br>( <i>Bestiarium</i> Tomasza Różyckiego) . . . . .                                                      | 141 |
| Halucynacje muszą być<br>( <i>Niebalo</i> Ignacego Karpowicza) . . . . .                                                         | 144 |
| I ty zostaniesz Afrykaninem<br>( <i>Murzynek</i> B. Artura Daniela Liskowackiego) . . . . .                                      | 149 |
| 4. Inaczej aktualne – tematyka żydowska i genderowa . . . . .                                                                    | 153 |
| Zbeletryzować drugą wojnę<br>( <i>Cadyk i dziewczyna</i> Anny Boleckiej) . . . . .                                               | 153 |
| Zbyt głośna Zagłada<br>( <i>Więcej gazu, Kameraden!</i> Krystiana Piwowarskiego) . . . . .                                       | 156 |
| Żydowski dom spokojnej młodości<br>( <i>Pensjonat</i> Piotra Pazińskiego) . . . . .                                              | 159 |
| Nowa zasada epickości<br>( <i>Piaskowa Góra</i> Joanny Bator) . . . . .                                                          | 162 |
| Postfeministyczna proza więzi rodzinnych<br>( <i>Bambino</i> Ingi Iwasiów) . . . . .                                             | 171 |
| Krytyka żywotów równoległych<br>( <i>Ku słońcu</i> Ingi Iwasiów) . . . . .                                                       | 174 |
| Męska pięść walczy o feminizm<br>( <i>Biało-czerwony</i> Dawida Bieńkowskiego) . . . . .                                         | 177 |
| Nadmatka nadchodzi<br>( <i>Awersja</i> Adama Kaczanowskiego) . . . . .                                                           | 180 |
| 5. Czas fantastyki, kryminału, powieści historycznej . . . . .                                                                   | 187 |
| Wirtualny odbiorca wirtualny (albo o tym, jak<br>Jacek Dukaj wymyślił czytelników współczesnej<br>literatury polskiej) . . . . . | 187 |
| Dwuznaczny urok historiozofii ( <i>Łódź</i> Jacka Dukaja) . . . . .                                                              | 192 |
| Gotyk gorszy niż narkotyk<br>( <i>Pałac Ostrogskich</i> Tomasza Piątka) . . . . .                                                | 199 |
| Fizyka ciał miejskich, czyli o współczesnym polskim<br>kryminale . . . . .                                                       | 205 |
| Nowożytność przeklęta i kolorowa<br>( <i>Don Juan raz jeszcze</i> Andrzeja Barta) . . . . .                                      | 212 |
| Czytać od końca ( <i>Warunek</i> Eustachego Rylskiego) . . . . .                                                                 | 215 |
| Magnetyczny punkt literatury<br>( <i>Mariasz</i> Artura Daniela Liskowackiego) . . . . .                                         | 218 |
| Peweksowa powieść<br>( <i>Excentrycy</i> Włodzimierza Kowalewskiego) . . . . .                                                   | 221 |

|                                                                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Apokryf o modernistycznej radości<br>( <i>Dolina Radości</i> Stefana Chwina) . . . . .                                     | 224 |
| 6. Zaistnieć wcześniej, istnieć późno . . . . .                                                                            | 235 |
| Przywłaszczenie literatury – o pisarstwie                                                                                  |     |
| Doroty Masłowskiej . . . . .                                                                                               | 235 |
| Diablodycea albo <i>unde bonum?</i><br>( <i>Dłużyzny</i> Tomasza Białkowskiego) . . . . .                                  | 246 |
| Postludzka komedia?<br>( <i>Nieludzka komedia</i> Jerzego Franczaka) . . . . .                                             | 251 |
| Twórca pokątnej literatury młodzieńczej ( <i>Niech żyje<br/>wolność</i> i <i>Chmurołap</i> Zbigniewa Masternaka) . . . . . | 259 |
| Proza konfesyjna w epoce blogów<br>( <i>Imigracje</i> Kai Malanowskiej) . . . . .                                          | 267 |
| Dziennik późny ( <i>Dziennik zdarzeń i wypowiedzeń</i><br>Jerzego Górsańskiego) . . . . .                                  | 274 |
| Jeszcze inna emigracja<br>( <i>Łagodny deszcz</i> Marka Bartelika) . . . . .                                               | 277 |
| Czas sobowtórów<br>( <i>Dzikie Anioły</i> Henryka Bardijewskiego) . . . . .                                                | 280 |
| Zapiski starego „poganina”<br>( <i>Na Grobli</i> Eustachego Ryłskiego) . . . . .                                           | 282 |
| 7. Materie biografii i literatury . . . . .                                                                                | 287 |
| Autentyk odnaleziony. <i>Kochana Maryniuchna</i><br>Bogusławy Latawiec jako autobiografia rodzinna . . . . .               | 287 |
| Jak wspominać „skomponowane” życie?<br>( <i>Przypisy do życia</i> Marty Wyki) . . . . .                                    | 292 |
| Intermedia pamięci ( <i>Pelargonie</i> Zofii Mitosek) . . . . .                                                            | 295 |
| Zwodzirej, albo o przypadku prozy akademickiej<br>( <i>Walce wolne, walce szybkie</i> Adama Poprawy) . . . . .             | 298 |
| Uwikłanie w biografię literacką<br>( <i>Pióro</i> Marka Nowakowskiego) . . . . .                                           | 305 |
| Ciężar lekkiej przesady<br>( <i>Lekka przesada</i> Adama Zagajewskiego) . . . . .                                          | 308 |
| Podróż jako przymuszenie do prozy<br>( <i>Budzik Platona</i> Krzysztofa Lisowskiego) . . . . .                             | 311 |
| „Właściwy moment” pisania<br>( <i>Jesień w Szczecinie</i> Dariusza Bitnera) . . . . .                                      | 314 |

|                                                                                                                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Zdradliwe „końcówki”<br>( <i>Ostatnia</i> Macieja Malickiego) . . . . .                                                                                                  | 317 |
| Literatura i grzech nieanielstwa<br>( <i>Ludzie moralni</i> Włodzimierza Kowalewskiego) . . . . .                                                                        | 319 |
| 8. Jest krytyka! . . . . .                                                                                                                                               | 323 |
| Obmapywanie krytyki literackiej ( <i>„Kartografowie<br/>dziwnych podróży”</i> ; <i>wypisy z polskiej krytyki literackiej<br/>XX wieku</i> pod red. Marty Wyki) . . . . . | 323 |
| Zbigniewa Bieńkowskiego (bez)krytyczna miłość<br>do literatury . . . . .                                                                                                 | 333 |
| Falkiewicz, czyli sztuka ceremoniału krytycznego . . . . .                                                                                                               | 337 |
| Rewizja nadzwyczajna ( <i>Lustratorzy wyobraźni, rewidenci<br/>fikcji</i> Mieczysława Orskiego) . . . . .                                                                | 340 |
| Cztery tezy o najnowszej prozie<br>( <i>Rozbite zwierciadło</i> Mieczysława Orskiego) . . . . .                                                                          | 344 |
| Krytyka literackiego dojrzewania<br>( <i>Opowieści dla dorosłych i opowiadki dla niedorostłych<br/>Mieczysława Orskiego</i> ) . . . . .                                  | 347 |
| Wróżenie z poezji<br>( <i>Księga objawień</i> Adriany Szymańskiej) . . . . .                                                                                             | 350 |
| Od krytyka do historyka literatury<br>( <i>Wielkie Wczoraj</i> Dariusza Nowackiego) . . . . .                                                                            | 353 |
| Krytyczna sztuka latania<br>( <i>Kto im dał skrzydła?</i> Dariusza Nowackiego) . . . . .                                                                                 | 359 |
| Trójpolówka, czyli o roztroptym użytkowaniu literatury<br>( <i>Zamieszanie</i> Jerzego Madejskiego) . . . . .                                                            | 363 |
| Odwaga czytania dosłownego<br>( <i>Wola odróżnienia</i> Anny Kałuży) . . . . .                                                                                           | 367 |
| Granice zmian w literaturze<br>( <i>Etapy</i> Roberta Ostaszewskiego) . . . . .                                                                                          | 370 |
| Krytyka powodowana gniewem ( <i>Chamuły, gnidy,<br/>przemilczacze... Antologia dwudziestowiecznego pamfletu<br/>polskiego</i> , oprac. Dorota Kozicka) . . . . .         | 372 |
| Zakończenie – utopika krytyczna (wypowiedź w ankiecie<br>„Wielogłosu”) . . . . .                                                                                         | 381 |
| Nota bibliograficzna . . . . .                                                                                                                                           | 385 |
| Indeks nazwisk . . . . .                                                                                                                                                 | 389 |